

Revisorernas bedömning av delårsrapport per 31 augusti 2010

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 31 aug 2010 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma. Till grund för vår bedömning föreligger en översiktlig granskning av delårsrapporten som vi låtit Ernst & Young göra.

Granskningen ska ses mot bakgrund av kommunallagens krav på att skapa långsiktighet i den ekonomiska och verksamhetsmässiga planeringen för att på så sätt lägga grunden för en god ekonomisk hushållning. Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Måluppfyllelsen ska utvärderas och redovisas i förvaltningsberättelsen. Revisorerna ska uttala sig om målen och om balanskravet uppfylls.

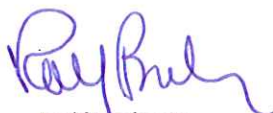
Vi bedömer sammantaget att resultatet i delårsrapporten i huvudsak är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Detta gäller såväl de finansiella målen som verksamhetsmålen.

Målområde och mätetal för god ekonomisk hushållning har fastställts i den av kommunfullmäktige beslutade budgeten för 2010. Övriga två övergripande målområden är hållbar samhällsutveckling och kommunal service. I delårsrapporten har målen följts upp. Nämnderna redogör i övrigt för väsentliga händelser under perioden samt för avvikelser gentemot budget.

Med utgångspunkt från den översiktliga granskningen görs följande bedömningar:

- Delårsrapporten bedöms vara upprättad enligt god redovisningssed. Bokslutsdokumentationen bedöms i huvudsak vara tillräcklig och delårsbokslutet rättvisande. Kommunens redovisning av personalrelaterade skulder bör dock förstärkas till kommande bokslut.
- Delårsrapporten ger en, i allt väsentligt, rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning per den 31 augusti 2010.
- En övervägande god och översiktlig redovisning av styrelsens och nämndernas resultat vad gäller verksamhet och ekonomi ges.
- Avsnittet i förvaltningsberättelsen rörande god ekonomisk hushållning ger en god information och bedöms vara förenlig med lagstiftningens krav. Ett avsnitt med redovisning av väsentliga personalfrågor som sjukfrånvaro etc. kan övervägas att införas i kommande delårsrapporter.
- I delårsrapporten redovisas ett positivt ekonomiskt resultat och det har inte framkommit något som tyder på att balanskravet inte skulle uppfyllas för år 2010.

Haninge den 6 oktober 2010

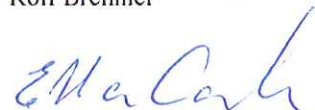
Rolf Brehmer

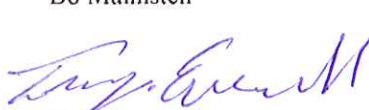
Bo Malmsten

Elwing Brask

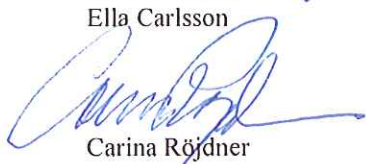
Ella Carlsson

Tony Evervall

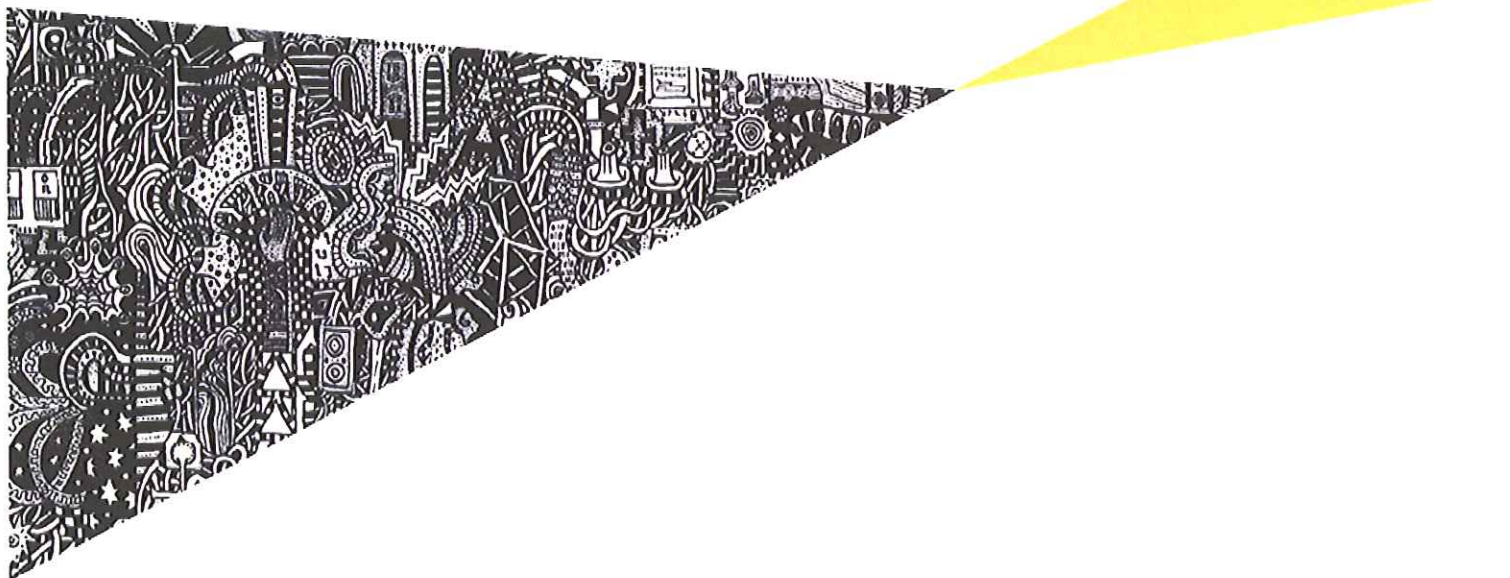
Sven Johansson

Carina Röjdner

Wulf Schroeder

Haninge kommun

Granskning av delårsbokslut 2010

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	2
3. Kommunens resultat och balansräkning	2
3.1. Resultaträkning och prognos	2
3.2. Balansräkningen	3
3.3. Slutsats	4
4. Kommentarer om förvaltningsberättelse.....	4

1. Sammanfattning

Vi har översiktligt granskat Haninge kommuns delårsrapport per 31 augusti 2010. De väsentligaste slutsatserna i granskningen sammanfattas enligt följande:

- Vi bedömer sammantaget att resultatet i delårsrapporten i huvudsak är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Detta gäller såväl de finansiella målen som verksamhetsmålen.
- Delårsrapporten ger en, i allt väsentligt, rättvisande bild av kommunens resultat och ställning per delårsbokslutet den 31 augusti 2010.
- I delårsrapporten ges en övervägande god och översiktlig redovisning av nämndernas resultat vad gäller verksamhet och ekonomi. Endast en nämnd redovisar underskott i förhållande till budget.
- Återrapportering avseende god ekonomisk hushållning samt uppföljning av övriga mål bedöms vara ändamålsenlig. Kommunens bedömning är att målet om god ekonomisk hushållning kommer att uppfyllas i årsbokslutet 2010.
- Delårsrapporten kan utvecklas ytterligare med ett separat personalavsnitt.
- Kommunen rekommenderas att förstärka sin dokumentation avseende redovisning av personalrelaterade skulder.

2. Inledning

En översiktlig granskning av kommunens delårsrapport per 2010-08-31 har utförts i enlighet med "Revisionsstandard i Sverige" (RS, SÖG 2400), samt med beaktande av bestämmelserna i kommunallagen och den kommunala redovisningslagen. Granskningen är således begränsad i jämförelse med granskningen av ett årsbokslut.

3. Kommunens resultat och balansräkning

Vi har granskat resultatutfallet per 31 augusti 2010 samt analyserat större budgetavvikelser och förändringar mot föregående års delårsrapport. Vi har även tagit del av redovisad prognos avseende helåret 2010. Med utgångspunkt från vår väsentlighets- och riskanalys har vi granskat delårsrapportens resultat- och balansräkning. Nedan ges kommentarer till väsentliga resultat- och balansposter för vilka vi gjort iakttagelser.

3.1. Resultaträkning och prognos

Haninge kommun redovisar per 31 augusti 2010 ett positivt resultat om 113 mkr (36 mkr). Prognosen för helåret uppgår till 186 mkr, vilket överstiger årsbudgeten med 174 mkr. Vid granskningen av kommunens semesterlönekostnader har vi noterat att schablonberäkning ligger till grund för redovisningen, inte faktiskt upparbetad semesterrätt. Detta innebär att det föreligger en viss osäkerhet i delårsbokslutet. Vår övergripande granskning indikerar dock att redovisade kostnader är rimliga.

Nämndernas resultat för perioden överstiger budget med 42 mkr. I det prognostiserade resultatet för helåret svarar verksamhetsnämnderna för ett överskott om 13 mkr. Endast stadsbyggnadsnämnden prognostiserar ett underskott, uppgående till 9 mkr. Finansförvaltningen väntas redovisa ett årsresultat överstigande budget med 161 mkr. Detta kraftiga överskott är bland annat hänförligt till ett bättre skatteunderlag än vad som förväntades i budget.

Vår bedömning är att kommunens redovisade delårsresultat, i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens verksamhet.

3.2. Balansräkningen

Materiella anläggningstillgångar

Periodens investeringar uppgår till 53 mkr, vilket utgör ca 23 procent av årets totala investeringsbudget. Vi har kontrollerat att redovisningen enligt huvudboken överensstämmer med anläggningsregistret. Stickprovvis granskning har genomförts av periodens investeringar mot verifierande underlag och avskrivningar har rimlighetsbedömts. Granskningen som utförts med avseende på rörelse- och balansgillhet har inte föranlett några anmärkningar. Vår bedömning är att kommunen bör utföra en övergripande översyn av anläggningsregistret i syfte att säkerställa att endast objekt med ett ekonomiskt värde finns upptagna i registret.

Ytterligare granskningsinsatser av pågående projekt samt redovisning av kommunens materiella anläggningstillgångar kommer att genomföras i samband med granskningen av årsbokslutet.

Finansiella anläggningstillgångar

Kommunens finansiella anläggningstillgångar är i det närmsta oförändrade i jämförelse med föregående årsbokslut. Tillgångarna utgörs av aktier i dotterbolag, andelar i föreningar samt lån till kommunens dotterföretag.

Övriga kortfristiga fordringar

Större utgående balansposter utgörs av kundfordringar, statsbidragsfordringar, interimfordringar samt övriga kortfristiga fordringar. De kortsiktiga fordringarna har minskat med 83,7 mkr sedan årsbokslutet 2009. Minskningen förklaras huvudsakligen av minskade kundfordringar och övriga interimfordringar och bedöms vara naturlig med utgångspunkt från periodens verksamhet.

Kassa och bank

Kassa och banktillgodohavanden uppgår till 245 mkr i delårsbokslutet vilket innebär en minskning med ca 170 mkr. Minskningen förklaras framför allt av amorteringar av skulder om 120 mkr under perioden. Vi har avstämt redovisade saldon mot verifierande underlag. Inga differenser har noterats.

Avsättningar

Avsättningar utgörs i huvudsak av kommunens pensionsåtaganden. Vi har stämt av redovisade belopp mot beräkningsunderlag och prognos från KPA.

Långfristiga skulder

Under perioden har kommunen amorterat ner de långfristiga skulderna med 120 mkr. Upplupna räntor förefaller vara beräknade på ett rimligt sätt i delårsbokslutet.

Kortfristiga skulder

De kortfristiga skulderna utgörs främst av leverantörsskulder, interimsskulder samt semesterlöneskuld. Vi har utfört avstämningar mellan huvudboken och verifierande underlag.

Under föregående år implementerade kommunen lönesystemet Heroma. Implementeringen innebar betydande svårigheter bland annat när det gällde redovisning av lönerelaterade skulder, främst med avseende på kommunens semesterlöneskuld till de anställda. I samband med vår granskning av delårsbokslutet har vi konstaterat att dessa problem till viss del fortfarande kvarstår. I delårsbokslut har kommunen använt sig av historiska data som utgångspunkt för en beräkning av de personalrelaterade skuldernas storlek. Det föreligger således fortfarande vissa osäkerheter i kommunens redovisning av dessa skulder i delårsbokslutet. Vår bedömning är dock att kommunens egna beräkningar är rimliga. Vi har för avsikt att genomföra fördjupade granskningsinsatser avseende denna problematik i samband med kommande granskningar.

3.3. Slutsats

Vår uppfattning är att redovisade resultat- och balansräkningar i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning per den 31 augusti 2010. Emellertid finns osäkerhet kopplad till löneskulder som kommunen arbetar med att lösa. Vi har för avsikt att granska detta i samband med granskningen av kommunens årsbokslut.

4. Kommentarer om förvaltningsberättelse

Delårsrapportens förvaltningsberättelse inleds med en övergripande analys av kommunens ekonomiska resultat och ställning per 31 augusti. Delårsrapportens resultat- och balansräkningar kommenteras övergripande. Efterföljande avsnitt avhandlar kommunens skatteintäkter och likviditet. Därefter beskrivs kommunens måluppfyllelse och där fullmäktiges målområden kommenteras särskilt.

I likhet med föregående år definierar Haninge kommun god ekonomisk hushållning med utgångspunkt ifrån skrivningarna i kommunallagen och uttrycker i delårsrapporten att "målen och riktlinjerna ska vara realistiska, de ska utvärderas kontinuerligt och omprövas vid behov". Målen ska vara mätbara för att det ska gå att utvärdera om målet är uppfyllt eller ej". Målet om en god ekonomisk hushållning uppfylls under året enligt kommunens bedömning.

Måluppfyllelsen för de mål som kommunfullmäktige fastslagit för verksamheten i budget 2010 redovisas på ett överskådligt sätt i tabellform i ett separat avsnitt i förvaltningsberättelsen. Utfall och prognos kommenteras för varje målområde. Kommunens övergripande målområdena utgörs av:

- god ekonomisk hushållning
- hållbar samhällsutveckling
- kommunal service

Vår bedömning är att förvaltningsberättelsen ger en god och överskådlig bild av måluppfyllelsen per delårsbokslutet. I delårsrapporten finns en kortfattad redogörelse per nämnd angående de väsentliga händelserna under perioden och en uppföljning av utfall mot budget och prognos.

Delårsrapporten ger i sin helhet en ändamålsenlig och överskådlig information. I likhet med föregående år anser vi dock att kommunen bör överväga att till kommande delårsrapporter

komplettera förvaltningsberättelsen med en övergripande redovisning av väsentliga personalfrågor som exempelvis kompetensförsörjning och sjukfrånvaro.

Vår bedömning är att delårsrapportens valda form och enhetliga struktur är tydlig, vilket gör redovisningen lättillgänglig. Det är positivt att kommunen fokuserar ett antal målområden med återrapportering som presenteras på ett överskådligt sätt. Vi ser det dock som angeläget att nämnderna på ett tydligare sätt definierar och kompletterar kommentarerna vad som avses med begreppen "uppfylls" och "på väg att uppfyllas".

Stockholm den 6 oktober 2010

Johan Perols
Certifierad kommunal revisor